

Vragen tav Agendapunt 6a APV Vaals 2026 (1e wijziging):

O.a. na aanleiding van de vragen Viva mbt het artikel 2.65 (bedelarij) en interne afstemming wordt geconstateerd dat de tekst in de concept APV niet goed loopt / taalkundig correct is. In het antwoord wordt gewezen naar de voorgestelde tekst van de VNG zonder die tekst te vermelden.

Zover mij bekend wordt er in Vaals amper / niet gebedeld (tenzij je muzikanten die af en toe bij AH staan ook mee telt) Toch blijven er dan een aantal vragen over, over de noodzaak van dit artikel en de wijze waarop het nu geformuleerd staat in het raadsvoorstel

- 1- Is de VNG tekst de tekst die ook in het Raadsvoorstel van 21 september staat en waar op agressieve of opdringerige wijze staat?
- 2- **Zijn er cijfers of indicaties of er in Vaals wordt gebedeld?**
- 3- **Zijn er incidenten met bedelen geweest waar opdringerig of agressief gebedeld is?**
- 4- **Is men voornemens om gebieden aan te wijzen?**
- 5- In het oude artikel lag de bewijs last bij de opsporing maar kon dit eenvoudige door enkele eenvoudige redenen van wetenschap (ik zag, ik hoorde) bedelen worden bewezen. In het nieuwe artikel moet agressieve of opdringerige wijze en overlast worden bewezen. Aangezien je dan subjectieve zaken moet aantonen wordt ieder eventueel proces verbaal basis voor discussies voor een rechter. Ervaring leert dat rechters niet van vage formuleringen houden.
Is dit gevolg overwogen bij het opnemen van het nieuwe artikel?
- 6- Omdat het een APV overtreding is kan alleen het OM een transactie aanbieden en zal handhaving of evt politie altijd een proces verbaal moeten opmaken met het risico dat, zoals onder 8 beschreven, er een discussie voor de rechter kan ontstaan over subjectieve zaken als opdringerig en agressief.
Is dit argument meegenomen in de keuze om de APV tekst aan te passen?
- 7- **Is het college bekend met de problemen die Aken heeft met bedelaars en de daar ingevoerde 5 meter regel? Zijn er signalen dat bedelaars van Aken richting Vaals komen?**
- 8- **Is er afstemming met buurgemeenten en de grotere gemeenten in Zuid Limburg (met name Heerlen, Kerkrade en Maastricht) zodat APV bepalingen eenduidige zijn en evt waterbed effecten voorkomen worden?**
- 9- Aanvullend op vraag 8 en uit eigen onderzoek blijkt dat Maastricht (Het is verboden op een openbare plaats te bedelen binnen de door de burgemeester aangewezen (flink aantal straten in centrum zijn aangewezen) gebieden) en Heerlen allen het woord bedelen gebruiken zonder de nu in Vaals voorgestelde toevoegingen opdringerig of agressief. In Maastricht zijn ook gebieden aangewezen. In Kerkrade is de tekst anders geformuleerd tw: Het is verboden op of aan de weg door hinderlijk gedrag steun, hulp of bijstand af te dwingen. Hier is dus hinderlijk het criterium en dat maakt stille of niet-opdringerige bedelaars niet onder het verbod vallen. Handhaving /Boa's moeten gedrag beoordelen, wat handhaving lastiger maakt. In Vaals wordt dus niet alleen agressief en opdringerig een element van het strafbare feit maar ook overlast wordt genoemd. Dit maakt optreden wel erg gecompliceerd.
Hoe kijkt het college hier naar?

- 10- Het verbod raakt aan de persoonlijke levenssfeer (art. 10 Gw / art. 8 EVRM). De Gemeentewet biedt echter een toereikende wettelijke grondslag om ter bescherming van de openbare orde beperkingen te stellen. De maatregel is proportioneel omdat:
- het verbod uitsluitend geldt op openbare plaatsen,
 - de burgemeester uitzonderingsgebieden kan aanwijzen,
 - het verbod noodzakelijk is om overlast en verplaatsingseffecten te voorkomen.

Hoe kijkt het college hier naar?

- 11- Afsluitend is het mijn conclusie dat we geen bedelaars in het publiek domein / openbare plaats willen hebben. Mede in het kader van gelijkschakeling met andere (buur)gemeenten stellen wij voor om de werkwijze en formulering van Maastricht over te nemen. **Hoe kijkt het college hier naar?**

Hierna een soort beschouwing / onderbouwing van het Maastrichtse artikel:

Dit artikel biedt een grondslag om bedelen tegen te gaan op plaatsen waar dit leidt tot aantasting van de openbare orde, hinder, overlast of gevoelens van onveiligheid. De praktijk laat zien dat bedelen — zowel actief als passief — op bepaalde locaties structurele problemen veroorzaakt, zoals intimiderend gedrag, hinder bij winkelcentra en toeristische druktepunten.

Waarom een gebiedsaanwijzing?

De Gemeentewet (art. 151, 154 en 172) geeft de burgemeester de bevoegdheid om ter bescherming van de openbare orde gebieden aan te wijzen waar een APV-verbod geldt.

Deze systematiek heeft drie voordelen:

- Flexibiliteit: de burgemeester kan gebieden uitbreiden, verkleinen of intrekken op basis van actuele overlast.
- Proportionaliteit: het verbod geldt alleen waar het nodig is.
- Rechtszekerheid: inwoners weten precies waar het verbod geldt, omdat de gebieden in een openbaar besluit worden vastgelegd.

Deze werkwijze verbiedt

- actief en passief bedelen
- het artikel maakt geen onderscheid tussen actief en passief bedelen.
- beide vormen kunnen leiden tot hinder, overlast of onveiligheidsgevoelens.
- door het kale begrip bedelen te gebruiken, wordt voorkomen dat passief bedelen (bijv. zitten met een bordje) feitelijk legaal wordt.

Lid 1 – Verbod binnen aangewezen gebieden

- Het verbod geldt uitsluitend binnen de gebieden die de burgemeester aanwijst.
- Daarmee wordt voorkomen dat het verbod te ruim is, maar blijft het wel effectief op plekken waar de problematiek zich voordoet.

Lid 2 – Aanwijzingsbevoegdheid

- De burgemeester wijst de gebieden aan via een afzonderlijk besluit.
- een duidelijke geografische begrenzing,
- een motivering op basis van openbare-orde problematiek,
- en een kaart of beschrijving van de exacte zones.

De raad stelt het verbod vast; de burgemeester bepaalt waar het verbod werkt.

Handhaving

- De gekozen formulering is helder en handhaafbaar.
- Boa's hoeven geen gedragscriteria te beoordelen zoals "opdringerig" of "hinderlijk", maar kunnen direct vaststellen of sprake is van bedelen binnen een aangewezen gebied.

Vraag over sanctiebepaling:

Inleiding: Bij een controle van de recent vastgestelde APV is geconstateerd dat de sanctiebepaling in hoofdstuk 6 een omissie bevat waardoor deze juridisch niet toepasbaar is. Totdat de wijziging van de sanctiebepaling is vastgesteld en in werking is getreden, blijft sprake van een beperkte handhaafbaarheid van de betreffende APV-bepalingen. Met dit voorstel wordt de APV juridisch hersteld en geactualiseerd. Dit is een goede en noodzakelijke verbetering in de APV.

Echter de tekst is erg formeel opgesteld tw: Artikel 6:1 Sanctiebepaling : Overtreding van enige bepaling van deze verordening het bij of en de krachtens deze volgende artikelen bepaalde en de daarbij op grond van artikel 1:4 gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie en kan bovendien worden gestraft met openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak. Overtreding van het bij of krachtens de volgende artikelen bepaalde en de daarbij op grond van artikel 1:4 gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met een geldboete van de eerste categorie. Het in eerste lid bepaalde geldt niet voor zover enig ander wettelijk voorschrift van toepassing is.

In een recent verleden hebben we vaker gesproken over de laaggeletterdheid in Vaals en om deze mensen tegemoet te komen moeten ambtelijke stukken vaker in eenvoudiger / beter te begrijpen taal worden opgeschreven. Gezien de lengte van de twee zinnen (ruim 8 regels) is dit een schoolvoorbeeld van een tekst die herschreven kan worden. Omdat weinig mensen de maximale hoogte van de boetes in de diverse categorieën kent zijn deze toegevoegd

Een voorbeeld zou kunnen zijn:

Artikel 6:1 Sanctiebepaling

1. Wie een regel uit deze verordening overtreedt, kan een boete van de tweede categorie (max 5500 euro) krijgen of maximaal drie maanden hechtenis. De rechter kan er daarnaast voor kiezen om de uitspraak openbaar te maken.
2. Wie een regel overtreedt die is vastgesteld op basis van artikel 1:4, krijgt een boete van de eerste categorie. (maximaal 550 euro)
3. Deze sanctiebepaling geldt niet wanneer een andere wet al een straf voorschrijft voor dezelfde overtreding.

Staat het college open voor deze / of ander geformuleerde vereenvoudiging?